

Kursus, naar de tillige kunde forberede til Afgangseksamen for Polyteknisk Lærestanstalt, da Fordringerne i Fysik ere de samme og Fordringerne i Matematik til Dels de samme. Den højtærede Minister mente, at han ikke vilde gaa med til Statskursus, eller at man den Gang, man lavede dette Kursus paa Anstalten, ikke vilde oprette et Statskursus, fordi man derved vilde slaa de private Kursus ihjel. Nej, det er alt besørget saa grundigt, som det omtrent kan gøres. Hele den private Virksomhed paa dette Omraade er fuldstændig lammet. Der bestaar ganske vist endnu en 2—3 Kursus, som forberede til Polyteknisk Lærestansts Afgangseksamen, men de føre en kummerlig Tilværelse; de sidde og have en 2—3 Elever og Lærerne kunne høist have en 40—50 Ore Timen for Undervisningen, medens Konkurrenterne have det tilbøbelte for deres Arbejde. Den højtærede Minister indrømmede, at der ganske vist er givet disse to Mænd en Favør, idet Anstalten overlader dem Varme, Belysning, Lokale og Materiel, men den højtærede Minister glemte her to Ting, som Anstalten ogsaa har overladt dem, og de ere meget mere værd. Det er dels Anstaltens ansete Navn. De have Ret til i Aviserne at avertere med Anstaltens Navn, at kalde deres Kursus Polyteknisk Lærestansts Kursus. Det at kunne benytte et saa ansat Navn er jo noget, enhver Forretningsmand ved, har overordentlig meget at sige. Og dernæst giver man dem en anden Fordel, og det er Ret til at afholde Eksamen over deres Elever, og ikke alene over deres egne Elever, men alle Konkurrenterne skulle ogsaa sende deres Elever hen til disse 2—3 Mænd, for at de kunne blive bedømte af dem. Det er to uhyre store Favører, de have faaet her, ja, de væsentligste, som ere langt mere værd end Bys og Varme og Administration og Materiel og alt det. Det er det væsentligste, men det omtalte den ærede Minister ikke. Dernæst sagde den ærede Minister, at det var stet for at skaffe Eleverne billig Undervisning. Det er ikke Tilfældet, det forholdes sig ikke saaledes. Der er Kursus, som undervise til denne Eksamen, der ikke tage mere, end Anstalten nu tager, og som jeg før nævnte, hvis der er Elever, som tillige skulle have Tillægseksamen i Frankrig, maa de nu først betale 150 Kr. paa den polytekniske Lærestanstalt og dernæst 60 Kr., som er den almindelige Pris for den Undervisning, de maa sige uden for i Frankrig. Det bliver 210 Kr. i alt, mens private Kursus tilbyde det hele for 180 Kr. aarlig. Det er saaledes for disse Elevers Bedkommende ikke blevet billigere, men tværtimod

30 Kr. dyrere pr. Aar. Den ærede Minister sagde, at hvis man vilde det, kunde der maaske nok ændres lidt paa dette Forhold ved, at man afkrævede disse Kursus en Afgift til Staten, og at det var rimeligt, at de kom til at betale en lille Afgift for alt det, som Staten har gjort for dem. Jeg vil indrømme, at paa den Maade kan det ændres, men det skalde ikke være en lille Afgift, den skalde tværtimod sættes op til mindst 4—6,000 Kr. aarlig. Nu vil maaske den ærede Minister sige, at det var en forfærdelig Betaling, men jeg vil her nævne et andet Eksempel. Der gives her i Byen, saa vidt jeg ved, 5 Kursus, der forberede til Artium. Hvis den ærede Minister vilde overlade et af disse Kursus Universitetets Navn, saaledes at det fik Lov til at kalde sig Universitetets Artiumskursus, og hvis dette Kursus, saa endvidere maatte faa Lov at laane Universitetets Lokaler, Varme, Belysning, Materiel og Administration og saa ydermere faa Lov til at eksaminere ikke blot alle sine egne Elever, men ogsaa alle deres Konkurrenters, er jeg overbevist om, at det med Glæde vilde give mindst 4,000 Kr. for at opnaa alle disse Begunstigelser, thi det vilde derved blive stillet saaledes, at det kunde slaa enhver Konkurrence ned. Som sagt, hvis vi altsaa skulle følge den Vej, den ærede Minister antydede, og sætte et Beløb ind paa Finansloven, som kan være et passende Bederlag for alt det, som Lærestanstalten har gjort over for disse private Folk, maa det i alt Fald være et klæffeligt Beløb paa 4—6,000 Kr.

P. Christensen: Ja, jeg maa tilføje, at jeg ikke er særlig glad ved den højtærede Ministers Svar paa Spørgsmaalet angaaende Rentensættelsen af Sorø Akademis Midler. Den ærede Minister mente, at Akademiet havde andre særlige Formaal at varetage. Jeg kunde her for Resten godt slutte mig til det ærede Medlem for Vejre (D. Hansen) i hans Udtalelser om denne Sag, men jeg stal dog gentage, hvad jeg allerede sagde første Gang, at Landbrugets Trivsel derved næppe kan være Akademiet ligegyldig eller ubekommende; jeg tror ogsaa, at det maa være et af de Formaal, Akademiet maa have. Den ærede Minister indrømmede Opsigelse inden 1ste Maj dette Aar af Kapitalen til Udbetaling i førstkommande 1ste Juni Termin, saa vidt jeg forstod ham. Jeg vilde nu gerne spørge den ærede Minister, om han ikke kunde udstrække denne Overenskomst til at gælde for December Termin med, saaledes at det bliver tilladt at opsigte Kapitalen inden 1ste November dette Aar til Udbetaling